

Tėvynė

Nr. 40

New York, NY -10001- 1971 m. November-Lapkričio 12 d.

64 metai

NEW YORK, NY
P.O. BOX 2231
GRAND CENTRAL STA.
DIV. 8
N.Y. PUBLIC LIBRARY

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

DIDYSIS LIETUVIŲ VEIKĖJAS STASYS GEGUŽIS

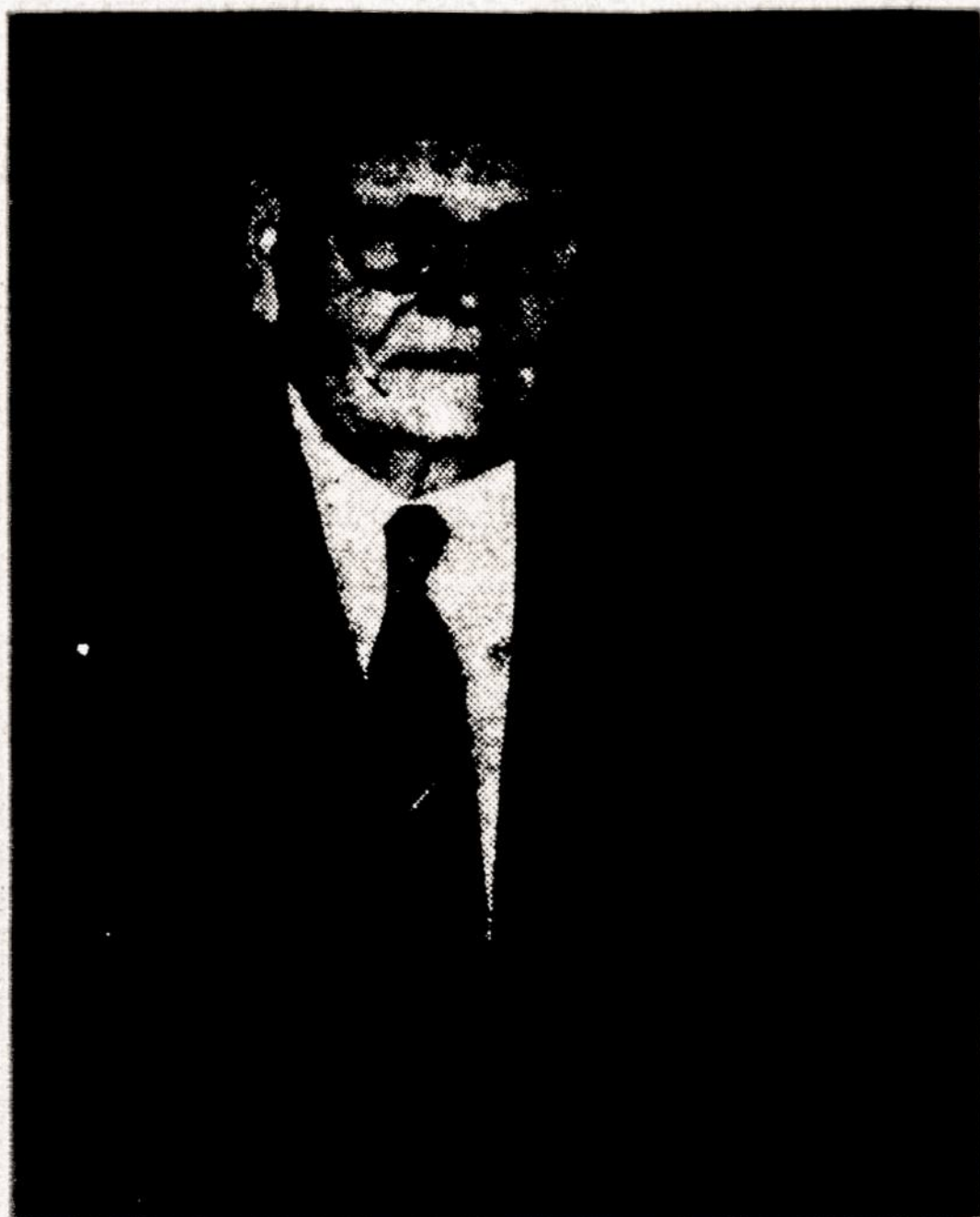
Apie Stasį Gegužį lietuviškoje spaudoje nedaug buvo rašoma. Iš vienos pusės Stasys Gegužis, būdamas kuklus, nemėgo garsintis ir todėl nei jo paveikslų, nei apie jį raštų, daug nebuvo. Nebent tik neišvengiamomis progomis, kai jau jis būdavo įterptas į bendrą lietuvišką veikimą tada jis buvo matomas pačių aktyviųjų veikėjų tarpe. O iš kitos pusės, greičiausia buvo manoma, kad ir taip Gegužį - visi puikiai pažįsta.

Stasys Gegužis nebuvo taipogi didelis mėgėjas kalbas sakyti, ir jaudinti publiką savo gražbylyste. Bet reikiamu metu, ir tinkamu tonu pasakyti jo žodžiai turėjo didelės vertės lietuvių organizaciniame gyvenime.

Zinoma, Stasio Gegužio vardas pirmiausia surištas su mūsų Susivienijimu. Juk jis išbuvo Susivienijimo prezidentu ištisus 18 metų. Ir tie metai buvo reikšmingiausi šios organizacijos istorijoje. Kartais audringi nutikimai drebindavo didžiulį mišrą - Susivienijimą. Daug kas jaudinosi, bet Gegužis likdavo ramus ir tvirtas. Jis jautė, kad juo pasitiki tūkstančiai lietuvių ir žiūri į jo žygius su viltimi. Gal todėl Gegužis likdavo ramus, kad pats pasitikėjo tiems kaip senesniais laikais buvo sakoma "geros valios lietuviams", kurie Susivienijime sudarė tikrai galima pasakyti, pagrindinį mūsų išieivijos nugarkaulį. Jis tikėjo savo žmonių sveiku protu ir tautiniu jų atsparumu, todėl, būdamas jų priešakyje visada užtikrintai vedė juos tinkama vage.

Kada kalbame apie Gegužio darbą Susivienijime, privalom atsiminti, jog tai liečia ilgus dešimtmečius. Pigus reikalas atlikti vieną kitą, kad ir efektingą žygį ar išpuolį. Visai kitas reikalas ištisus dešimtmečius pasilikti aukštose pozicijose, nesilpnėti, neabejoti, o o eiti priekin, kartu su Lietuvos geraisiais sūnumis. Tad reikia pripažinti, kad Stasys Gegužis davė Susivienijimui labai daug, gal daugiau, negu kuris nors kitas. Nors Susivienijimo priešakyje visada stovėjo patys iškiliausios ne tik organizacijos, bet ir viso išieivijoje veikėjai.

"Broliai ir Seserys" - šiais žodžiais Stasys Gegužis visada pradėdavo savo kalbas SLA seimuose ir didžiuliuose narių susirinkimuose. Ir čia nebuvo, paprastas formalumas, ar šiaip fraternalinėse organizacijose

Stasys GEGUŽIS
(1885-1971)

priimtas trafaretas. Taip Gegužis suprato Sosivienijimo esmę ir taip jis vertino Susivienijimo narių santykius. Gegužio akyse Susivienijimas, tai didžioji lietuviška šeima. Ir kam buvo likimo lemta stebėti Gegužio santykius su kitais pasižymėjusiais veikėjais, galėjo pastebėti jo šiltą ir jaukų būdą. Sakysim Stasys Vitaitis, buvęs Tėvynės redaktorius, atidavęs žymią dalį savo gyvenimo Susivienijimui, buvo ne tik jo "kūmas" bet ir artimas draugas bendrame darbe. O dr. M.J. Vinikas, nors kitų kartais ir kritikuojamas, kas gyvenimo eigoje galima sakyti neišvengiama, bet savo veikloje jis sulaukdavo Gegužio paramos ir jo sumanymų bei projektų gerą supratimą.

Šio rašinio apimtis neleidžia plačiau apžvelgti Gegužio darbus. Juk tebėra gyvi liudiniai - kai kokį didelį vaidmenį Gegužis suvaidino, kai buvo renkamas milijonas parašų peticijai, dėl Lietuvai pripažinimo teisės laisvai gyventi. Arba ir kiti Amerikos lietuvių žygiai visada Stasio Gegužio buvo palaikomi ir skatinami.

Stasys Gegužis daugelį metų, buvo priešakyje demokratinės - tautinės Sandaros organizacijos kurios darbai pastaraisiais dešimtmečiais buvo itin reikšmingi Amerikos lietuvių bendrinėje veikloje.

Yra baimės, kad nepakankamai bus išryškintas dar vienas Stasio Gegužio gyvenimo bruožas. Paprastai taip yra, kad mes jau

laikome dideliais veikėjais tuos asmenis, kurie platesnėje ar ir kuklesnėje savo apimtimi lietuviškoje organizacijoje sėkmingai pasireiškia. Bet štai Gegužis ne tik buvo priešakyje pačių stambiausių lietuviškų organizacijų, bet jis taip pat buvo vienas iš nedaugelio lietuvių, kuris sugebėjo giliai įeiti į Amerikos gyvenimą. Juk jis, kaip sakydavo Stasys Vitaitis, angliakasių unijoje buvo ne koks nors leitenantas, o jau tikras generolas. Jis dirbo su garsiuoju angliakasių vadu John Lewis, kuris savo audringu temperamentu, ne tik iškėlė tol į nepasiekiamas aukštumas savo uniją, bet ir aplamai sutvirtino savo pavyzdžiu unijų darbą šioje šalyje. Gegužis 1911-1953 metais dalyvavo angliakasių unijos taryboje, o vėliau ten dirbo irgi atsakomingą darbą. Tuo požiūriu ypatingai jis mums brangus.

Stasys Gegužis gimė 1885 m., gegužės 9 d. Bertašiūnų kaime, Leipalingio valsčiuje. Į Ameriką jis atvyko daugiau kaip prieš 70 metų ir iš karto apsigyveno Shenandoah, Pa. Ir visas jo gyvenimas praėjo Wyoming slėnyje. Pastarusius dešimtmečius jis gyveno Mahanoy City, Pa.

Netekus Stasio Gegužio, liūdi ne tik jo šeima, jo žmona Anastazija ir duktė Violet, bet taip pat liūdi mūsų Susivienijimo darbuotojai ir kartu visa plačioji šioje šalyje gyvenanti patriotinė lietuvių visuomenė.

PASIRENGIMAI EUROPOS KONFERENCIJAI

Europos konferencijos klausimu, Vliko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas, turėjo pasitarimus su Lietuvos Diplomatinijos Šefu St. Lozoraičiu. Sutarta: Vliko Valdyba ir Diplomatinijos Šefas paruoš memorandumų projektus, iš kurių vėliau bus paruoštas vienas memorandumas. Jį paruošus pasitarimo dalyviai, Lozoraitis su Valiūnu, drauge aplankytų vyriausybes tų laisvųjų kraštų, kurie minėtoje konferencijoje dalyvautų ir joms išdėstytų Lietuvos reikalavimus bei išteiktų ne tik memorandumą, bet ir kitą reikalingą medžiagą.

Neabejojama, kad laisvojo pasaulio lietuviai šiuos mūsų žygius parems piniginiai bei kitomis priemonėmis, juo labiau, kai minėtoje konferencijoje, kalbės kiti klausimų, galės būti paliečiamas ir Lietuvos likimas.

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
(Except the Month of August)
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numeriu išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Mūsų pamirštami Broliai rašytojai

Vienas tėvynainis pasakoja, kad neseniai jam teko sutikti - iš Lietuvos atvykusį vieną meno veikėją, kuris Vilniuje labai sėkmingas ir jo vardas nuolatos spaudoje minimas. Net esą galima spėti, kad jis savo kišenėje laiko kompartijos bilietą. Bet tarp keturių akių, kai niekas daugiau negirdėjo, nuoširdžiu tonu jis pasakęs: "Jūs čia atliekat didelį tautinį darbą".

Su tuo reikėtų sutikti, čia atliekams tautinės kultūros ir visuomeninio pobūdžio darbas, yra tikrai reikšmingas. Galime didžiuotis.

+++++

Jeigu šiuo syk kalbėtume apie lietuvius rašytojus, tai turėtume pripažinti jų tikrai didžiulius nuopelnus. Pagalvokim tik kiek šimtų knygų pastaro dvidešimtmečio laikotarpiu buvo išleista? Žinoma, tos knygos ne lygios vertės, greta tikrai kūrybingų veikalų, esama ir menkesnės vertės leidinių, net jų vadinamų, premijuotųjų tarpe. Tačiau bendrai paėmus, už tėvynės rubežių gyvenančių rašytojų darbai yra reikšmingi ne tik šiai dienai, bet ir ateičiai. Tai didelis įnašas į tautos lobyną.

+++++

O žvilgtelėkim kokiomis sąlygomis rašytojai dirba. Jų daugumas turi darbus kasdieninei duonai uždirbti. O jau savo knygas rašo atliekamu laiku, naktimis, atsitiktinio poilsio valandą nuvogdami. Tai neišpasakytai sunkaus pasiaukojimo darbas.

O kada reikia išleisti knygą į pasaulį, tai susidaro dar didesnis vargas. Juk faktinai knygų leidėjų kaip ir neturime.

Siek tiek leidinių pasirodo rinkoje tik dėka arba siaurai srovinių organizacijų, arba bičiulių pastangų dėka.

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

+ VINCAS RAMONAS, rašytojas, daugelio knygų autorius, spalio 31 d. Chicagoje, "Draugo" patalpose, turėjo pokalbį su susirinkusiais literatūros mylėtojais įvairiomis literatūrinėmis temomis.

+ BERTA GALVANAUSKIENĖ, buvusio Lietuvos ministerio pirminko ir vieno žymiausių nepriklausomos Lietuvos politinių veikėjų inž. Ernesto Galvanausko, našlė, mirė Prancūzijoje. Ji buvo sulaukusi 89 m. amžiaus. Palaidota Aix-Les Baines kapinėse kur palaidotas ir jos vyras.

+ HENRIKO RADAUSKO kūrybai skirtas vakaras įvyksta lapkričio 20 d. Chicagoje, Jaunimo Centre. Programoje dalyvaus solistė Violeta Balčiūnienė, aktorai: Laima Lapinskienė ir Jonas Kelečius, o tai pat poetas K. Bradūnas.

+ KAZLIŠKIŲ kaime, Kauno apskrityje, tebestovi obelis, kurios amžius esąs net 200 metų. Ji yra 10 metrų aukščio, o liepmo prie pašaknio pusantro glėbio.

+ KARIUOMENĖS ŠVENTĖ ir Simo Kudirkos minėjimas Clevelande, įvyksta lapkričio 28 d.

Na, pagaliau, jeigu knyga pasirodo viešumoje, tai autoriui didelis džiaugsmas. Jo darbas neuėjo niekais. Gali kilti dar atlyginimo klausimas už tą, kartais keletą metų užtrukusį darbą. Tik šiomis aplinkybėmis ir jau nusistovėjusioje praktikoje rašytojas jokio atlyginimo nesitiki. Juk nėra paslaptis, kad dažnokai savo knygai leisti autorius iš savo kuklių sutaupymų ima pinigų. Arba "ubagauja" - renka iš anksto prenumeratus knagai leisti. Kaip patiekti knygą skaitytojams? Čia vėl kartus klausimas. Ir nesistebėkim, jeigu pamatysim autorių pardavinėjantį savo knygas. Nes knygų mažai išplatinus, jos leidimo nuostoliai išauga į nepasiekiamas aukštybes.

Irgi didžiuojamasi, kad dabar duodamos kai kam premijos. Bet ir retos premijos juk neatlygina, kaip normaliai turėtų būti, už rašytojo darbą.

+++++

Niekas nepavydi ir negali pavydėti. Bet tik pagalvokim, kad kiekvienam dailininkui, kuris padarė paveikslą užmokama. Joks dailininkas, ar aktorius neis į sceną, jeigu jam nemokamas honoraras. Sakysim, tai normalu.

Bet kodėl gi toks saikas netaikomas rašytojui? Kodėl jis turi dirbti veltui? Daug problemų mes turime savo apylydneje kultūrinio gyvenimo būklėje. Bet ši problema ar tik nebus pati skaudžiausia?

TEMĖ 2

+ Dr. ZIGMAS SABATAITIS, kuris Clevelande vertėsi medicinos praktika, dabar nusprendė išėiti į pensiją ir savo ligonius pavedė dr. Sandargui ir dr. Stanikaičiui.

+ SLA 77 KUOPA, o taip pat ir Rockfordo, Ill. kitos organizacijos, gen. konsului dr. Petrui Daužvardžiui mirus, vietoje gėlių, paskyrė 90 dol., Amerikos Lietuvių Tarybai.

+ A. ŠATAS iš Panevėžio, rudens gėlių parodoje Vilniuje pripažintas geriausiu Lietuvos gėlininku.

+ PETRAS PETRUTIS, Chicagoje, "Margučio" radio programų vedėjas, neseniai surengė pramoginės muzikos vakarą, kuriame dalyvavo pasižymėję Vokietijoje dainininkai, Astra ir Alfredas Šalčiai.

SLA 24 KUOPA Pittsburghe, jau rengiasi savo 25 metų jubiliejui. Ši kuopa visada uoliai dalyvauja bendruose lietuvių darbuose ir remia lietuvių kambarį Pittsburgo universitete.

+ PURVAIČIŲ kaimas ties Plunge, spalio 1 d. turėjo dideles iškilmes, nes čia pastatyta vietos gyventojų pastangomis pradinė mokykla.

+ U. ASTRIENĖS rankdarbių paroda Chicagoje, Ciurlionio galerijoje patraukė visuomenės dėmesį. Jos darbai pasižymi geru skoniu ir originalumu. Jos margučiai - lietuviškais ornamentais išpuošti Velykiniai kiaušiniai, turi tautinius raštus ir išsiskiria savo darnumu. Kita sritis, kurioje ši rankdarbių meistrė reiškiasi, tai kalėdinių egličių papuošalai. Jie pagaminti iš labai paprastų medžiagų, bet yra patrauklūs savo originalumu. Vadinamieji šiaudinukai, krito į akių daugeliui amerikiečių, kurie domisi lietuvių tautodaile.

Taikos balandis

SLA organizatoriai kviečiami stiprinti kuopas naujais nariais

Greitai atsiliėpkit į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašyti nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

SLA 14 kuopai 70 metu

SLA iškilmės Clevelande

Ohio SLA veikėjų suvažiavimas ir 14 kuopos 70 metų sukaktuvės įvyko spalio 30 d. Ciurlionio ansamblio namuose.

Suvažiavimas buvo našus. Veikėjų susirinko apie 30. Dalyvavo SLA prezidentas P.P.Dargis, viceprez. inž. A.Chaplikas, ir sekretorius dr. A.Budreckis. Prezidentas Dargis išsamiai dėstė svarbiausius Susivienijimo tikslus ir aiškino gausias priemones Susivienijimui stiprinti.

Dr. A.Budreckis krupščiai nagrinėjo įvairias taisykles ir galimybes Susivienijimui plėstis ir gauti naujų narių. Visa tai buvo įdomu. Į gyvą visiems rūpimų klausimų svarstymą įsijungė Praškevičius, 14 kuopos pirmininkas Vyt. Braziulis, svečias iš Detroito A.Sukauskas, K.Gaižutis, St.Lazdinis, J.Daugėla, inž. V.Venclovas, P.Jonuškis, P.Shukis ir kiti. Ištisa naudingų dalykų eilė atidžiai išnagrinėta.

Darbotvarkėi išsisėmus, visi dalyviai buvo pakviesti priešpiečių, gero specialisto P.Shukio parūpintų. Jaukiai prabūta, dar viena kita valandėlė.

Vakare į 14 kuopos 70 metų sukakties minėjimą, prisirinko dalyvių ir svečių beveik pilna menė. Koncertą pravedė Vyt. Braziulis. Dainuota: K.V.Banaičio - Už žalios girelės, St. Šimkaus - Mergužėlė brangi ir Halevy arija iš operos "Zydė" - solistas J.Kazėnas, V.Kuprevičiaus - Vosilkėliai ir A.Kačanausko - Mano rožė - solistė N.Braziulienė duetai: J.Kazėno - Rudenėlis ir A.W.Mozarto - Duok ranką man - abu solistai, Pianu palydėjo G.Karsokienė. Saunus baritonas J.Kazėnas, visados linksmas ir jautrus. Balsas malonus, kartais galingo skambesio lyrinis sopranas N.Braziulienė - lengvų tonų ir atspalvių. Iš esmės pobūvis kutena kiekvieno klausytojo širdį. Techniški sunkumai lengvai nugalimi. Duetai sąžiningai atlikti. Nedrasūs, bet grakštūs judėsių stilizingai pagražina kilnios meilės apraiškas. Įspūdiškai tikrai gražūs. Pianistė - G.Karsokienė lydi, pritaria ir skatina. Ji skambina didžiausiu tikslumu, žiūrovai plojo didele liū įkarščiu. Solistai ir pianistė apdovanoti gėlėmis.

Smagioms vaišėms prasidėjus, visus svečius rūpestingai glo-

Garbingi nariai Susivienijime

NAUJI SLA NARIAI

Susivienijimo nariai iš Chicago džiaugiasi, kad savo tarpe mūsų organizacija turi Mrs. P.D.Pakel, ji yra SLA geradario velionio John Pakel marti, yra Chicago lietuvų vienos smabiausios finansinės organizacijos - Chicago Savings and Loan Association prezidentė ir kitų lietuviškų organizacijų veikėja ir rėmėja.

bojo judri, greita ir linksma, O.Jokubaitienė. Prie baro stropiai gavino svečius P.Shukis ir A.Karsokas.

Pradėdamas sveikinimus, pagrindinį žodį tarė P.P.Dargis. Tai įtakingas kalbėtojas. Nuoširdžiai iškėlė tėvynės meilę, sielvartą dėl pavergtos tėvynės, mūsų kilnius uždavinius ir tt. Išgyvenome neužmirštinių akimirkų. Dar sveikino inž. A.Chaplikas, dr. A.Budreckis, A.Sukauskas, J.DeRighter, kuopos garbės pirmininkas T.Baranauskas, A.L.Tos Clevelando skyriaus pirmininkas inž. A.Pautienis, Lithuanian Village b-vės pirm. J.Stempužis ir kiti.

Šitokios iškilnių pasėkos žadina šviesią viltį Susivienijimo ateičiai.

Vl. Braziulis

Hamilton, Ont,

SLA 72 kp. metinis susirinkimas įvyks š.m. gruodžio 4 d., 7 val. vakare, 86 Melrose Ave.p.p.

TEVYNĖ 3

John D.PAKEL

John D.Pakel, vyriausias Mrs. P.D.Pakel sūnus, irgi įstojo į SLA organizaciją ir pareiškė, kad jis ypatingai vertina šią organizaciją ir pasirengęs sekėti savo "Grand Dad" - velionio John Pakel pramintais takais, šios organizacijos veikloje. Pažymėtina, kad šis gabus jaunuolis yra Chicago Savings & Loan Ass'n direktorius ir šiuo metu lanko Loyolos universitetą

Bajoraičių namuose. Narių patogumui bus priimami apdraudos mokesčiai.

Kviečiame narius atvykti punktualiai. Po susirinkimo bus kavutė.

Kuopos Valdyba

Lawrence, Mass.

SLA 41 kuopos šaukiami susirinkimai:

Pirmas susirinkimas - įvyks, gruodžio-December 11 d. 2 val. pp.

Antras - metinis susirinkimas šaukiamas sausio-January 1972, 8 d., 2 val. pp. Lenkų Veteranų salėje, 23 Monmouth St.

Gerbiamieji nariai, kviečiame būtinai susirinkimuose dalyvauti. M.Stonie

+ "LINKSMOJI NAŠLĖ" - Franz Leharo operetė bus suvaidinta - ateinančio kovo 4-5 dienomis, Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Operetės pastatymu rūpinasi pasižymėjęs muzikas K.Stepomas - vičius su chorą "Pirmyn".

Nauji kandidatai į SLA Pildomąją Tarybą

SLA Centras, o taip pat "Tėvynės" redakcija gavo pareiškimus Susivienijimo veikėjų, pasiryžusių ateinančiuose rinkimuose, kandidatuoti į Pildomąją Tarybą. Pagal SLA Konstitucijos nuostatus, čia skelbiame žinias apie būsimus kandidatus:

Antanas Sukauskas, SLA 200-os kuopos pirmininkas iš Detroito, Mich, kandidatuoja į Iždo Globėjus.

Nellie Bayoras, iš Pittston,

Sovietinis dviveidiškumas

V. Sidzikauskas, buv. Lietuvos įgalioto ministro Londone laišką spalio 26 d. paskelbė Bostono dienraštis "The Christian Science Monitor". Sidzikauskas, savo laiške paneigia Ivano Maiskio straipsniuose dėstomus faktus apie antrojo didžiojo karo pradžią, kurie paskelbti "New York Times" dienraštyje. Maiskis bandęs pateisinti Hitlerio-Stalino 1939 m. sutarti-suokalbį, ir atsakomybę už sovietų, britų ir prancūzų nepavykusias derybas vuversti D. Britanijai bei Prancūzijai.

Pokario dokumentai liudija, jog Maiskis buvo prasilenkęs su istoriniais faktais ir net juos iškreipęs.

Maiskis nepaminėjo, jog 1939 m. vasarą sovietai britams ir prancūzams buvo pasiūlę tariamą Baltijos kraštų apsaugos labui sovietams šiuose kraštuose turėti "laisvas rankas". Toks pasiūlymas nebuvo priimtinas nei britams, nei prancūzams. Sovietų dviveidiškumas ypatingai

Svajonė turėti gerus batus

"Komj. Tiesai" pareiškė E. Gutauskas, kad "avėsime gerais batais". Taigi net 25 metams prasliskus, Lietuvos gyventojams, teikiama viltis: gali būti, jūsų avalynės kokybė pagerės. Jau žinoma, kad dėl Lietuvoje gaminamos avalynės gyventojai nusi-skundžia.

Avalynės gamyba priklauso ir nuo darbininkų kvalifikacijos, bet, klausia Gutauskas, "ką daryti, kai darbininkų kvalifikacija žema ir jų dar trūksta?"

Sakoma, kad profesinio techninio mokymo įstaigos turėtų geriau ruošti specialistus odo ir avalynės pramonei ir paruošti daugiau - bent 400 specialistų per metus. (E.)

PARAMA SKRIAUDŽIAMIEMS

Šiais metais buvo suimtas kun. Zdebskis, Prienu klebonas. Jis buvo apkaltintas ruošęs savo parapijos vaikus prie pirmos komunijos. Dėl to subruzdavo Prienu parapijiečiai katalikai. Jie paruošė memorandumą dėl religijos persekiojimo Lietuvoje, surinko apie 2.000 parašų ir raštą pasiuntė Kremliaus valdžiai Maskvoje.

Ryšium su tais įvykiais, Vli-
TEVYNE 4

Pa. SLA/7 kuopos sekretorė ir SLA 7-to apskričio sekretorė, kandidatuoja į SLA Pildomosios Tarybos Iždo Globėjus.

Advokatas Stephen Bredes, dabartinis SLA Iždo Globėjas, vėl kandidatuoja ateinančiuose rinkimuose į Iždo Globėjus.

Josephine Mileriūtė, dabartinė SLA Iždo Globėja, vėl kandidatuoja ateinančiuose rinkimuose į Iždo Globėjus.

išryškėjęs, kai Maskva, vedama derybas su prancūzais ir britais, tuo pačiu metu susitarė su nacių Vokietija, kuri sutiko su visais sovietų reikalavimais. V. Sidzikauskas dar priminė Lenkijos ir Sovietų S-gos 1941 m. liepos 30 d. Londone pasirašytą susitarimą, kuriuo sovietų vyriausybė pripažinusi "netekusiais reikšmės teritorinius pakeitimus Lenkijoje". Tai reikštų, jog anos sutarties pastraipos apie kitus teritorinius klausimus, ypač Baltijos kraštus paliečiančius, - tebėra galioje ir pateisina Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų okupaciją.

Pagaliau, laiške iškeltas ir "istorinis pokštas" - V. Sidzikauskas, anuometinis Lietuvos įgaliotas ministras Londone, sovietus tuo metu Londone atstovavus tam pačiam Maiskiui, 1933 m. liepos 5 d. su sovietų Užsienio reikalų komisaru Maksimu Litvinovu pasirašė "sutartį tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos - dėl agresijos sąvokos nustatymo". (E.)

kas pasiuntė raštą Amnesty International (Anglijoje), kuri rūpinasi politinių kalinių gelbėjimu. Prašyta jos pagalbos - kun. Zdebskiui ir, pakartotinai S. Kudirkos byloje. Gautas atsakymas, kad įstaiga Londone gerai susipažinusi su Kudirkos byla. Ji, priėmusi kun. Zdebskio atvejį, paprašė naujų žinių. Vlikas panašų raštą pasiuntė ir J. "autų Žmogaus Teisių Komisijai. (E.)

J. GREIMAS LIETUVOJE

Spalio mėn. Lietuvoje viešėjo iš Paryžiaus atvykęs prof. Algirdas Julius Greimas. "Litara-tūra ir Menas" paskelbė, kad svečias Vilniaus universitete skaitė dvi paskaitas ("Bendrosios semiotikos problemos" ir "Iš lietuvių mitologijos"), mokslo įstaigose rinko medžiagą, ėmėsi dar Kaune ir Trakuose. Greimas iš Vilniaus buvo išvykęs į Maskvą, kur taip pat skaitė paskaitas, diskutavo su Maskvos mokslininkais. Vilniaus savaitraštis plačiau parašė apie Greimo mokslinius darbus. (E.)

VILNIUJE svečius ar turistus, aptarnauja 103 ekskursijų vadovai. Miestas suskirstytas į 14 maršrutų.

St. Catharine, Ont.

Š.m. spalio 24 d. General li-goninėje sunkiai sirgęs, mirė mūsų 278 kuopos narys, Juozas Kavalelis. Jis mūsų kuopoje išbuvo daugiau 16 metų ir ėjo įvairias kuopos valdyboje pareigas.

Jis taip pat buvo kuopos steigėjas ir visą kuopoje išbūtą laiką, sielojosi dėl jos ateities.

Ne tik tai mūsų 278 kuopa neteko sąžiningo ir sveikų minčių nario ir liūdi jo netekusi, bet ir visa mūsų kolonija, jautriai išgyvena šį nuostolį. Tad nenuostabu, kad į kapines jį palydėjo apie 40 mašinų.

Kadangi J.K. priklausė ir ramovėnams, tai jos karstas buvo uždengtas tautine vėliava, ir šermenyse budėjo ramovėnai.

Atsisveikinimo žodi tarė Susivienijimo kuopos, Bendruomenės ir ramovėnų atstovai. Palaidotas jis Victoria Law kapinėse St. Catharines.

Mielas Juozai, tavo mirties data - spalio 24-ji, kiekviena proga ją prisiminsime.

Kuopos vardu reiškiau nuoširdžią užuojautą Tavo artimiesiems ir geriems draugams. Tegul bus lengva Tau šio laisvojo krašto žemelė.

P. Polgrimas

Detroit, Mich.

Jūrų Šaulių "Švyturio" kuopos priziniame šaudyme, kuris įvyko rugsėjo 26 d. Kodačių "Nidos" vasarvietėje, laimėjo: kuopos pereinamąją taurę - laimėjo Romualdas Mačionis. Individualinėse vyrų varžybose laimėjo: I v. - Jonas Balsys, II v. - Stepas Lungys ir III v. - Julius Rimkūnas. Moterų grupėje I v. laimėjo - Gabrielė Rimkūnienė, II v. - Indegard Kniurienė ir III v. - Emilija Lungienė. Laimėjimai buvo kuopos pirmininko Mykolo Vitkaus įteikti pietų metu. Dalyvavo 50 šaulių ir svečių. Jų tarpe - gen. Jonas Černius, Vincas Tamošiūnas ir Marijonas Šnapštys.

Prie Kultūros klubo susiorganizavo fotografai ir rugsėjo 26 d. savo susirinkime išsirinko sekcijos valdybą Edvardas Vasiliauskas - pirmininkas, Kazys Ražauskas - vicepirmininkas ir Vladas Staškus - sekretorius. Visi nariai tampa klubo nariais, sumokėję - \$ 1.50 nario mokesčio.

A. Grinius

VARŠUVOJE įvyko Lietuvos meninės fotografijos paroda. Lietuvos foto menininkų darbai bus rodomi ir kituose Lenkijos miestuose. (E.)

PENKERIŲ metų bėgyje ("Liaudies ūkis, nr. 8, 1971 m.) tarp 1965-1970, Lietuvoje nusausinta 627.100 hektarų žemių. Iš jų - 595.100 ha nudrenuota, o likusieji 32.000 ha nusausinta atvirais grioviais. Per tą patį laiką buvo pakalkinta 542.000 ha rūgščių dirvų ir įrengta net 150.800 ha kultūrinių pievų ir ganyklų. (E.)

Vilniaus paslaptingi požemiai

Daug gražių legendų žmonės pasakoja apie Vilniaus praeitį. Gedimino įkurta pilis, taria - mas lietuvių aukuro akmuo, po stora senosios Katedros siena, siaurutės, gražios, nepakartojamos senamiesčio gatvelės, meno stebuklai - šv. Onos, šv. Petro ir Povilo bei kitos bažnyčios, Rotušė (dabar Dailės muziejus) - kiekvienas pastatas, apgaubtas legendomis ir padavimais, pasakoja apie žiląją šio miesto praeitį, apie darbsčius žmones, pastačiusius miestą - prie Neries ir gynusius jį nuo priešų.

Bene daugiausiai (ir slėpi - ningiausių) legendų pasakojama apie Vilniaus požemius, juose paslėptus turtus. Dabar šie požemiai tiriami ir legendų romantikai tenka trauktis į šalį. Jau aišku, kad Vilniuje nėra ir greičiausiai nebuvo (išskyrus kai kuriuos gynybinius įrengimus bei kanalizaciją) požemių, kurie būtų iškasti specialiai po plynu lauku, be ryšio su virš ju esančiais pastais.

Visi dabar žinomi miesto požemiai - tai senų, anksčiau stovėjusių ar dar tebestovinčių pastatų (tvirtovių, vienuolynų, bažnyčių, rūmų, gyvenamųjų namų) rūšiai. Patogus gilių rūsių įrengimui sausas, smėlėtas gruntas senojo Vilniaus statybininkams leido po pastatais įrengti erdvas požemines patalpas. Po gaisrų ar karų, sugedus ar sugriuvus pastatų sienoms, rūšiai išlikdavo. Vėliau ant senų pamatų iškildavo naujų namų sienos. Jų rūsiuose atsirasdavo naujų atramų, skliautų, perdengimų. Kartais, sumažinus atstatomojo namo apimtį, ar pakeitus konstrukciją, dalis rūsių atsidurdavo už pamatų ribų. Po daugelio metų, tokioje vietoje įgriuvus žemei, atsirasdavo legendos apie slėpinigus požemius, net Trakus siekiančius išstisus jų labirintus.

Pastaruosiu metu tyrinėjami išlikusieji senamiesčio gatvelių pastatai, architektūrinių požirių idomūs rūšiai.

Istorinių ir architektūrinių požirių bene idomiausi yra senosios Katedros požemiai. Gausiose jų patalpose, sudarančiose ištisą painų labirintą, yra dar Vytauto (gal ir anksčiau), statytų bažnyčių ir katedrų pamatų fragmentų. Daugeli kartų atstatyta, restauruota ir perstatyta Katedra tik XVIII a. pabaigoje architekto Stuokos - Gucevičiaus genijaus pastangomis įgijo dabartinę išvaizdą.

Kadangi seniesiems požemiams grėsė pavasario potvyniai, architektas apvedė katedros pamatus dideliais požeminiais nutekamaisiais kanalais, užmūrijo daugelio požemių angas, izoliavo atskiras kriptas ir požemines patalpas. 1931 m., po didelio potvynio pradėjus stiprinti katedros pamatus ir sienas, netikėtai rastos urnos su

Vladislavo Vazos palaikais, o vėliau - kriptą su Lenkijos karaliaus ir Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Aleksandro, karalienių Barbaros Radvilaitės ir Elzbietos palaikais (XVI a.). Tie palaikai buvo sudėti po Kazimiero koplyčia ir architekto J. Kloso suprojektuotą mauzoliejų. Ten ir šiandien juos apžiurinėja ekskursijos. Tačiau Katedros požemiai dar neišdavė daugelio paslapčių - jų tarpe ir Vytauto palaidojimo vietos ir palaikų. Ir kažin ar greit išduos, nes per remontus, perstatinėjimus, Katedros grindys nuo Vytauto laikų iki dabar - "pastorėjo" net 167 centimetrais!

Daug įdomių dalykų būtų galima papasakoti ir apie kitų Vilniaus bažnyčių, vienuolynų, požemius, ypač apie garsiuosius Dominikonų bažnyčios požemius, su savaime užsibalzamavusiais lavonais. Šiuos požemius, dar 1934 m. bandė tirti Vilniaus universiteto studentai. Kompleksinis požemių tyrimas, vadovaujant istorikams, medikams, archeologams ir architektams, vyko ir vėliau. Čia taip pat į darbą įsijungė studentai. Paaiškėjo, kad pirmoji bažnyčia čia buvo pastatyta Mindaugo laikais! Vėliau, po gaisrų ir karų, ši bažnyčia buvo net 5 kartus iš esmės perstatyta, keičiant stilių, pastato išplanavimą ir tt. Štai kodėl po dabartine Dominikonų bažnyčia susidarė ištisa požemių sistema, ilgus amžius naudota kaip kapų rūšys. Absoliuti dauguma žmonių, kurių išdžiūvę skeletai tartum šiurpus kalnas kyla viename požemyje, mirė natūralia mirtimi ir kadaise buvo palaidoti karstuose. Vėliau, tvarkant patalpas, perkeliant lavonus iš vienos vietos į kitą, deginant karstus, lavonai buvo suversti į krūvas.

Didelių susidomėjimą kelia dabartiniu metu pradėtas įrenginių komplekso Subačiaus - Bokšto gatvių sankryžoje restauravimas. Tai viena išpūdingiausių, vienintelė beveik sveiką išlikusi tvirtovė - bastionas Bokšto kalne. Manoma, kad gynybinis bokštas ir jį kertantis pasagos formos bastionas (barbakanas) buvo pastatyti maždaug - XVI a. pradžioje, apjuosiant miestą gynybine siena.

Vėliau, gynybinei sienai netekus reikšmės, bastionas buvo užmirštas, ilgainiui visai užpiltas žemėmis ir virto požemiu. Jo ilgis - apie 120 m., aukštis - 5 m, plotis - 4 m.

Idomūs atradimai padaryti, tvarkant šv. Jono ir Bazilionų bažnyčių požemius. Kažkokio labai seno pastato sienos fragmentai matyti antrame Tiškevičių rūmų požemių aukšte. Labai gerai išsilaikė sudėtingi Rotušės požemiai - buvęs magistrato kalėjimas.

Antrojo pasaulinio karo me-

tais Vilniaus senamiesčio požemiuose ir senovinėje kanalizacijoje slapstėsi gyventojai. Požeminiais kanalais jie susisiekdavo su kitais miesto kvartalais.

...Dar daug architektūrinių ir istorinių paslapčių atskleis senasis Vilnius, kai bus ištyrinėti visi miesto požemiai.

Laikas išleido 500 n.

Patriotinės minties laikraštis Argentinoje, "Laikas", š.m. lapkričio mėn. viduryje išleidžia savo 500-ąjį numerį. Su tuo įpatingu numeriu nuširdžiai džiaugiasi jo bendradarbiai ir skaitytojai, kurių esama ne tik Argentinoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose.

Argentiną pirmieji lietuviai pasiekė dar praeitame šimtmečiuje. Pati didžioji emigracija vyko apie 1927-29 m. Lietuviai čia atvykę pradėjo kurti įvairias organizacijas, taip pat buvo pastatyta Aušros Vartų bažnyčia ir įkurta lietuviška parapija. Lietuvos vyriausybė įsteigė konsulatą, liet. mokyklą, atsirado keletas lietuviškų laikraščių, kurių vieni ilgiau, kiti trumpiau tegyveno.

Apie 1947-1948 m. atvykus į Argentiną didešniam tremtinių skaičiui, čia rastas tik vienas laikraštis "Arg. Liet. Balsas".

Tai spragai užkišti prieš 23 metus susirinkęs lietuvių inteligentų būrelis, tuometinio kunigo, vėliau vyskupo a.a. Pranciškaus Brazio iniciatyva, nutarė leisti žurnalą "Laikas". Pirmas numeris išėjo 1948 m. rugsėjo 1 d. Po metų laiko iš mėnesinio žurnalo - "Laikas" tapo dvisavaitiniu laikraščiu.

+ BALTIEJI RŪMAI Washington, neslepia savo pasipiktinimo sovietų ir jiems artimų delegatų elgesiu Jungtinių Tautų visumos posėdyje, po to, kai paaiškėjo balsavimo rezultatai dėl Komunistinės Kinijos priėmimo į J. Tautas ir Taiwano - tautinės Kinijos pašalinimo. Šie delegatai pašoko iš vietų, ėmė klaikiai šūkauti ir net ryžosi šokti - kažkokį laukinį šokį. Kai kurie laikraščiai šią nevalyva sceną pavadino "pamišimu"

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Sveikas miegas

Miegas - savotiška slopinimo forma, kuri jautrias nervines lasteles apsaugo nuo pavargimo, Miego metu jos pailsi ir atkuria savo darbingumą.

Tačiau ne visada miegas duoda laukiamą efektą. Būna, kai žmogus pabunda blogai pailsėjęs, sunkia galva ir biauariai nusiteikęs. Kai kurie skundžiasi nemiga. Kad taip nebūtų, reikia laikytis tam tikrų higienos taisyklių.

Miegoti reikia pakankamai. Nuolatos per mažai miegant, chroniškai pervargstama, suyra nervų sistema. Nepakankamo savaitės miego negalima kompensuoti ilgu sekmdienio miegu. Persimiegojęs žmogus būna apatiškas, tingus, sumažėjo jo darbingumas ir gyvybinis tonusas.

Didelę reikšmę turi taisyklingas miego ritmas. Reikia įprasti gulti ir keltis tuo pačiu metu. Tada žmogus greitai užmiega, o išsimiegojęs lengvai atbunda.

Gerai, kai miegama toje patalpoje, įprastinė ap-

linka veikia kaip nervų sistemą raminančių sąlyginių refleksų kompleksas. Daugelis žmonių patekę į naują aplinką, ilgai neužmiega ir neramiai miega.

Nerekomenduojama prieš miegą skaityti: stiprūs išpūdziai sukelia sunkius sapnus.

Prieš pat miegą nereikia daug valgyti ar gerti. Tai trukdo laiku užmigti, dažnai sukelia kankinančius sapnus. Trukdo miegoti ir aštrus alkio jautimas. Todėl vakarieniauti reikia, bet pusantros-dvi valandas prieš miegą.

Daug dėmesio reikia skirti ir patalpų higienai: kambario oras turi būti grynas, kai šilta, gerai miegoti atidarius langą.

Labai minkštas patalas išleptina, apsunkina odos kvėpavimą. Antklodė turi būti lengva ir neperšilta.

Naktiniai reikia persirengti naktiniais baltiniais. Rytą pabudus reikia tuojau keltis.

Miegui daug padeda vakariniai pasivaikščiavimai.

Pas Brazinskus Turkijoje

Dr. Valiūnas, lankydamasis Turkijoje, kalbėjosi su P. ir A. Brazinskais bei jų advokatu Cedral Yardimci. Šis Brazinskių gynbos reikalas yra teismui pateiktas apie 160 lapų dokumentuotos medžiagos.

Š.m. kovo 8 d. Turkijos Aukščiausiojo Teismo Tarybai panaiškinus Brazinskams palankius teismų nutarimus ir dr. Valiūnui nuvykus, š.m. kovo mėn. 10 d., į Turkiją bei susitarus su advok. Yardimci, apsiėmusiu ginti Brazinskus, jie dėl tų pastangų, nebuvo išduoti sovietams.

Šiuo metu Brazinskai laikomi net išimtinai geresnėse sąlygose. Dėl to Vlikui susidaro nemaža išlaidų. Advokatas Yardimci deda daug pastangų, kad Brazinskių byla būtų greičiau pradėta iš naujo svarstyti teisme.

Abu Brazinskai nuoširdžiai dėkoja už paramą visiems lietuviams jų byloje. (E.)

RINKIMAI JUNGTYNĖSE VALSTIJOSE

Praeitą lapkričio 2 d., visoje šalyje vyko rinkimai. Bet New Yorke aukštųjų pareigūnų rinkimų nebuvo. Visa dėmesys buvo nukreiptas į siūlymą steitui išleisti bonus dviejų ir pusės milijonų dolerių sumai, tuo būdu buvo bandoma išlaikyti 30 centų važiavimo kainą autobusu ir požeminiais traukiniais.

Visai nelauktai šis pasiūlymas buvo atmestas, nors gubernatorius Rockefelleris ir mayoras Lindsay karštai agitavo už tai. Tai aiškus balsuotojų nepasitikėjimas politikieriais ir jų pažadais.

Ten, kur buvo renkami valstijų pareigūnai, aiškiai buvo pakrypta į konservatorių pusę. O taip pat išryškėjo ir rasių visastrėjantieji skirtumai. Pavyzdžiui Clevelande ir Philadelphijoje laimėjo labiau konservatyviai nusiteikę veikėjai. Dauge lyje vietų kandidatavo negrai, bet šiuo sykiu pastebimas baltųjų rinkėjų palinkimas, rinkti savo rasės atstovus.

+ BRATISLAVOJE, Čekoslovakijoje buvo surengta paroda, kurios tikslas buvo išniekinti Aleksandro Dubčeko laikais dedamas pastangas sudemokratinti ir sušvelninti režimą. Sufabrikuoti raštai ir dokumentai turėjo pateisinti Sov. Rusijos tankų įsiveržimą į laisvę mylinčią šalį.

+ BOSTONO Lietuvių Piliečių Klubas kiekvienais metais rengia savo nariams "šurum-burum", tada jiems duoda po du stikliuku degtinės, dvi bonkas alaus, ir du sumuštinis. Siemet svečiai suvalgė net 12.000 sumuštinų.

RADIO SIBIRO LIETUVIAMS

Jau antri metai transliuoja - mos lietuviškos programos iš Manilos (Filipinuose) radio siųstuvo, skirtos Sibire gyvenantiems lietuviams tremtiniams.

Dr. Valiūnas, Europoje lankydamasis, iš labai patikimų šaltinių patyrė, jog šiomis Vliko radio transliacijomis - Sibiro lietuviai nepaprastai džiaugiasi. Tie lietuviai atskirti nuo tėvynės, jiems draudžiama net Lietuvoje lietuvių kalba leidžiama sovietinė spauda. Jie, ir didesniais telkiniais gyvendami negali turėti lietuviškų mokyklų. Todėl jiems tenka pasitenkinti savomis "vargo mokyklomis".

Paaikėjo, kad radio programos iš Manilos siųstuvo, tiems tremtiniams teikia daug naudingų žinių. Jie, tomis progomis pasinaudodami, pasisemia labai daug medžiagos savo jaunajai kartai mokytis bei auklėti. Sunku apsaugoti Sibiro tremtinių dėkingumą laisvojo pasaulio lietuviams ir, tiesioginiai - Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, kurio vardu tie lietuviai Sibire kasdien per radiją klausosi lietuviško žodžio, maldos ir muzikos. (E.)

+ SAVO LAIKU pagarsėjęs Lenkijos komunistas Katz-Schij mirė Danijoje. Jis buvo Lenkijos atstovu Jungt. Tautose, diplomatinio atstovu, bet vėliau neteko pasitikėjimo ir buvo pašalintas iš tų pozicijų, kurias pradžioje turėjo. Vyresnio amžiaus lietuviai politiniai veikėjai, jį pažinojo, turėdami progos jį sutikti tarptautiniuose kongresuose.

+ SIMO KUDIRKOS tragedijos - lapkričio 23 dieną, Bostono lietuvių delegacija vyks į Martha's Vineyard salą, kur buvo Simas Kudirka išduotas rusams. Šio žygio organizatoriai kviečia visus, ypač lietuvius jaunuolius, šioje išvykoje dalyvauti ir tuo būdu pagerbti laisvės troškusi Simą Kudirką.

* DRUSKININKAI, kaip "Dirvoje" rašo ST, barbariškai esą naikinami. Aplink pristatyta - vadinamų "mikrorajonų", išaugo "Drobės" fabrikas, atsirado ir kitokios įmonės. Nepaprastai pasmarkėjo automobilių trafiką, prisistiegė barų, privažiavo iš gilumos Rusijos aukštesniųjų pareigūnų, kurie ne gydytis, bet linksintis čia važiuoja. Tad, sakoma, nebėra senųjų mielių Druskininkų. Tiesa, šalia Druskonio ežero yra sodas, kuriam suteiktas M. Ciurionio vardas, bet didžiajam menininkui paminklo nėra.....

VILNIUJE kelias savaites gastroliavo lietuviškas cirkas "Vilnius". Šalia kitų lietuvių artistų, gerai pasirodęs - meškų dresiruotojas B. Zabukas ir paršelių dresiruotoja V. Variakojienė.

SLA MIAMI BEACH CONVENTION Išmokamos apdraudos

Lapkričio 6, 1971

DESTINATION:
SLA MIAMI BEACH CONVENTION

The SLA 1972 Convention will be held between June 26 and June 30. As is our established procedure, the official meetings will be held beginning with a Monday. In view of the fact that Miami Beach holds many attractions: swimming, boating, sun-bathing, night clubs shopping marts, points of interest, the Convention will be tailored to suit the balmy leisurely pace of Florida. Most likely, the meetings will be held in the air-conditioned meeting hall during the midday warm spell. This will allow the delegates time to make the most of cooler mornings on the beaches and will leave the evenings open for socializing.

The June 26-30 period, was chosen for the convention because it is past the frenzied tourist season and just before the hectic Fourth of July goings-on. In the latter part of June the weather is still mild and there is no danger of storm and rain. Reminder: now is the time to plan your 1972 vacation period and pick convention delegates.

SLA EXECUTIVE BOARD

WASHINGTON.- An appeal was addressed today to the federal government for creation of a National Ethnic Library to serve as a repository for publications and records accumulated and preserved through the years by Americans of immigrant stock as far back as the Revolutionary days.

The appeal was addressed to HEW Secretary Elliot Richardson in the form of a resolution - adopted at the All-U.S. Ethnic Conference held here a few days ago. This measure was passed in conjunction with another resolution expressing strong US Ethnic support for legislation now pending in Congress for the creation of ethnic heritage studies centers. The bill, introduced by Sen. Richard S. Schweiker passed August 8, as part of the education bill. Similar action is expected in the House on the bill introduced by Rep. Roman C. Pucinski.

In another resolution, the ethnic groups, some 300 delegates strong, called on the US Census Bureau to refer to "nationality" rather than citizenship or background in its efforts to determine the number of foreign-born citizens and their offspring in this country.

Other motions calling for US support of Nationalist China and liberation of Cuba, the Baltic states and all other nations and people enslaved by the Communists also were approved.

+ + + + +

AMONG the letters acknowledging the receipt of UBA memorandum of September 22, 1971, written to all ambassadors on the occasion of the fiftieth anniversary of the admission of Estonia, Latvia and Lithuania to the League of Nations membership, there are two that are of special interest.

The first, dated on September 23, came from the US Mission to the UN. It was one of the rare occasions when H.E. George Bush US Permanent Representative to the UN, had signed the letter himself. He promised "to take appropriate opportunities to remind the USSR, and the world community, that the peoples within the USSR have the same rights to self-determination which the people of so-called "colonial" countries possess, and to urge the Soviet Union to permit the full exercise of this right".

The second letter, dated on September 27, was signed by H. E. Liu Chieh, Chinese Ambassador to the UN. Since it was the last communication with the Mission of National China to the UN. It reads as follows:

"I thank you for your letter written on the occasion of the fiftieth anniversary of the admission of Estonia, Latvia and Lithuania to League of Nations membership. The League was an inspiring forerunner of the United Nations, and the small nations played an honorable part in it.

I believe that the Baltic states will again be free and independent and play their rightful role in world affairs".

+ + + + +

ALL interested Balts are kindly invited to attend the planned meeting with Rep. Derwinski on Monday, November 15, at the Estonian House. The event will start at 7:00 PM with introductory remarks about the 26th session of the General Assembly.

After Rep. Derwinski's address there will be a question and answer period followed by a cocktail hour. To cover the cost of the meeting and refreshments, a donation will be requested.

Fifty years ago there were three million miles of roads in the United States. Today - there are 3.7 million miles - a 25% increase, white population has increased 100%.

The New York State Department of Transportation plants 30,000 to 50,000 trees and more than 100,000 shrubs a year - along State highways.

ROZALIJA VIRBICKAS, 40 kuopa, Pittsburgh, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 2, 1939 m., mirė rugsėjo 13, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės anūkėms, Anna ir Elaine Bronoka.

PETRONELĖ MANKŪNAS, 134 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 10, 1934 m., mirė spalio 17, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Valerija Kmiec.

WILLIAM POVILAITIS, 135 kp., Philadelphia, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 4, 1914 m., mirė rugsėjo 1, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio giminaitei, Mary Dambrauskas.

ALEKSAS MIŠKINIS, 352 kp., Detroit, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 2, 1916 m., mirė liepos 5, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio dukteriai, Hipatijai Miškiniūtei - Brower.

Viso.....\$ 2,900.00
Nuo pradžios šių metų
viso.....\$ 99,259.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Stasys Mikalauskas, 62 kp., Lorain, Ohio

Nuo pradžios šių metų
bendrai viso.....\$ 32,750.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

A. Wychulis, 50 kp., Binghamton, NY, už 12 sav.

L. Jablonskis, 57 kp., Worcester, Mass., už 9 sav. 5 d.

J. Sarunas, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, už 11 sav. 6 d.

Viso.....\$ 321.70
Nuo pradžios šių metų
viso.....\$ 13,028.38

VILNIUJE, Vingio parke, įvyko jokių tarptautinės varžybos. Jos buvo surengtos aštuntą kartą ir, kaip įprasta, jose dalyvavo tik komunistinės santvarkos kraštai (nesivaržoma tokias varžybas vadinti tarptautinėmis). Laimėjo vienas rusas jokikas ir prizas atiteko Rytų Vokietijai. Dalyvavo aštuonios komandos. Svečiai buvo iš Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Rytų Vokietijos. (E.)

* KSAVERAS ADICKAS, kuris iš Australijos prieš kelis metus buvo atvykęs į Chicago, į jaunimo suvažiavimą, čia susipažino su jauna lietuvaitė ir apsisvedęs, su žmona buvo grįžęs į Australiją. Bet dabar, matyt, jaunos žmonos įtakoje, apleidžia Australiją ir vyksta į Ameriką, kur tikisi pastoviai apsigyventi.

+ VASILIAUSKŲ šeima iš Cicero Ill., savo laiku buvo išpardavę visą savo turta ir išvyko nuolat apsigyventi į Lietuvą. Bet apsišūrėję, jie nusprendė atgal sugrįžti į Cicero, bet jiems nelengva buvo tai įvykdyti. Užtruko keletas metų, kol jie galvo leidimą grįžti į Ameriką.

+ MONTREALYJE spalio 16 d., įvyko lietuvių, latvių ir estų bendras balius, kuris gerai pavyko ir dalyvių priimtas jaučiai. Šio balius programoje B. Nagienė ir S. Piečaitienė skaitė anglų kalba visų trijų tautybių poezijos kūrinis.

+ "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" leidėjų bendrovė savo susirinkime išrinko naują valdybą, tokioje sudėtyje: P. Povilaitis - pirm. J. Norvaiša-Girinis ir P. Paukštaitis - vicepirm. A. Milėsekr. J. Šiaučiulis - išd. ir nariai įvairiems reikalams - V. Žižys ir S. Jaugėlis.

+ LIETUVIŲ radio forumo Chicagoje programa, latvių nepriklausomybės dieną užleidžiama latvių veikėjams - Juris Valainis ir Aleksas Kalniņš, kad jie savo tautos didžiąją šventę paminėtų kartu su lietuviais.

+ MARQUETTE PARKO lituanistinės mokyklos paramai skirtas balius, rengiamas lapkričio 20 d. ir įvyks vietos parapijos salėje.

+ VINDAŠIŲ šeima Chicagoje pasirodė net dviejose televizijos programose. Tėvai pasakojo apie liaudies meną, lietuvių papročius, o dukrelės supažindino su tautiniais šokiais ir dainomis.

ALT METINIS SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas įvyks - š.m. lapkričio 13 d. šeštadienį, 10 val. ryto, Midway House patalpose, 5400 So. Cicero Ave., Chicago, Ill. 60638.

+ KOSYGINO lankymosi Kanadoje proga, baltiečiai - lietuviai, latviai ir estai platino lapelius, kuriuose aiškino, kodėl jie protestuoja prieš sovietus.

+ KUNIGAS VILIUS BURKEVIČIUS, evangelikų senjoras Kaune, miręs labai skaudžiomis aplinkybėmis. Nors jis buvo sunkus ligonis, bet vietos administracijos buvo metamas iš buto, o po mirties, jo lavonas buvęs išniekintas.

+ KASTYTIS GIRDAUSKAS iš Kauno, Vokietijos mieste Erbach-Odenwald įvykusiose automobilių lenktynėse pasiekė laimėjimo. Jis gavo atrąją prizą. Pažymėtina, kad jis finale prie Luebecko įlankos buvo apdovanotas nemokamu skridimu į Ameriką. Ar pasinaudos jis šiuo prizu? Dar reikia pridėti, kad automobilių lenktynėse dalyvavo 51 mašina, iš 13 valstybių.

+ ALBINAS SUTKUS, kuris vadovauja Vilniuje "Inturisto" istaigai ir globoja atvykstančius turistus, jau ištisas mėnuo važinėja po Ameriką.

+ PANEVĖŽYJE jau 80.000 gyventojų. Šio skaičiaus pasiekta, kai šaltkalvio Daniūno šeimoje, neseniai gimė duktė.

SLA buvusiam Prezidentui

Stasiui Gegužiui

mirus, gilią užuojautą reiškia žmonai Anastazijai Gegužienei dukrai Violet ir kitiems artimiesiems

SLA Pildomoji Taryba:
P.P. Dargis - prezidentas
A. Chaplikas - viceprezidentas
A. Budreckis - sekretorius
E. Mikužiūtė - išdininkė
S. Bredes - išdo globėjas
J. Milleriūtė - išdo globėja
Dr. S. Biežis - daktaras kvotėjas

Didžiajam lietuvių veikėjui, buvusiam SLA Prezidentui

Stasiui Gegužiui

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia našlei Anastazijai Gegužienei ir dukrai Violet

"Tėvynės" Redakcija,
SLA Centro Štabas

DIRVA

TAUTINIS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartu į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams - \$13.00, pusei metų - \$7.00
Susipažinimui - 2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestiuose metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusei metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gaunate, jei pasirašote čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-ius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. PRENUMERATA: - METAMS - \$ 7.00.

Užsisakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 - W. 71st Street
Telef.: GROOVHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNHALL 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Tel. 296-2244

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
prie Forest P'way stores
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbinga / aparnaus
laidavėms
Koplyčios
visose miestų dalyse

F. W. SHALINS
J. B. SHALINS

